

**PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
DLA SPECJALNEGO OŚRODKA
SZKOLNO-WYCHOWAWCZEGO W NOWYM SĄCZU**

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkoły Podstawowej nr 5 w Nowym Sączu – Uchwała Rady Pedagogicznej nr 10 z dnia 25.09.2024r.

Wstęp

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego został opracowany dla **Szkoły Podstawowej Nr 5 (część A) oraz dla Internatu (część B)**. Obie części Programu Wychowawczo-Profilaktycznego SOSW uzupełniają się w dążeniu do zgodnego współdziałania w realizacji zadań edukacyjnych, wychowawczych, informacyjnych, profilaktycznych, terapeutycznych, i innych, w oparciu o wartości: dobro, prawdę i piękno. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w realizacji swoich zadań i wartości współpracuje z jednostkami samorządu terytorialnego, organizacjami, instytucjami, podmiotami środowiska lokalnego, a także osobami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w różnych zakresach. Dzięki wewnętrznej i zewnętrznej współpracy placówka staje się miejscem bezpiecznym, w którym są warunki sprzyjające pracy, nauce i zabawie.

CZĘŚĆ A

SPIS TREŚCI

Rozdział I – Podstawa prawna

Rozdział II – Diagnoza

Rozdział III – Cel Programu Wychowawczo-Profilaktycznego wraz z modelem absolwenta

Rozdział IV – Zadania wychowawcze – metody i formy pracy

Rozdział V – Działania zgodne z potrzebami uczniów z Ukrainy

Rozdział VI – Harmonogram

Rozdział VII - Ewaluacja programu

Rozdział VIII – Profilaktyka

Rozdział IX – Standardy Ochrony Małoletnich

CZĘŚĆ B

SPIS TREŚCI

Rozdział I – Podstawa prawna programu

Rozdział II – Założenia teoretyczne i strategie wychowawcze programu

Rozdział III – Diagnoza potrzeb

Rozdział IV – Cele programu wraz z modelem absolwenta

Rozdział V – Zadania i sposoby realizacji celów

Rozdział VI – Struktura oddziaływań wychowawczych

Rozdział VII - Działania opiekuńczo-wychowawcze podejmowane na rzecz wychowanków z Ukrainy

Rozdział VIII – Harmonogram działań - sposób realizacji

Rozdział IX – Ewaluacja programu

Rozdział X – Profilaktyka

Rozdział XI – Standardy Ochrony Małoletnich

CZĘŚĆ A

Rozdział I

Podstawa Prawna

Aby opracować profil absolwenta należy zapoznać się z podstawami prawnymi regulującymi istotę działań wychowawczych i zobowiązań nauczycieli wobec uczniów.

Wiodące dokumenty w tym zakresie to:

- ☐ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- ☐ Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- ☐ Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1762 ze zm.).
- ☐ Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1915 ze zm.).
- ☐ Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.).
- ☐ Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.).
- ☐ Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.).
- ☐ Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 276 ze zm.).
- ☐ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- ☐ Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2024/2025.
- ☐ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy.
- ☐ Statut.

Ponadto wykorzystano:

- ☐ Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego” – sporządzony na zlecenie MEiN (oparty na wynikach badań wśród uczniów, rodziców, nauczycieli w okresie kwiecień 2020 – styczeń 2021).

„Życzliwość wywołuje życzliwość, przyjaźń rodzi przyjaźń, (...)

Każdy człowiek ma prawo do miejsca w społeczeństwie i do osobistego szczęścia, (...)

Nie ma kaleki, jest człowiek”.

Maria Grzegorzewska

Rozdział II

Diagnoza

Zadaniem szkoły jest współpraca i wspieranie rodziców w realizowaniu ich koncepcji wychowania. Przemawia za tym kilka argumentów: rodzina jest naturalnym środowiskiem wychowawczym, w którym dziecko przychodzi na świat i wzrasta; to w niej kształtują się fundamenty funkcjonowania młodego człowieka; to rodzice biorą odpowiedzialność za jego wychowanie w dłuższej perspektywie czasowej niż okres oddziaływań szkolnych.

Współpraca z rodzicami rozpoczyna się od momentu przyjęcia dziecka do szkoły i kontynuowana jest poprzez:

1. Działalność Rady Rodziców;
2. Organizowanie zebrań klasowych i ogólnych;
3. Indywidualne konsultacje w zakresie:
 - a) wsparcia psychicznego
 - b) pomocy w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, rodzinnych, zdrowotnych, materialnych oraz natury prawnej
 - c) pomocy w kompletowaniu dokumentów niezbędnych w staraniu się o wszelką pomoc dotyczącą dziecka i rodziny
4. Uczestnictwo w imprezach i uroczystościach okolicznościowych szkoły;
5. Odwiedziny w domach rodzinnych uczniów
6. Informowanie Dyrekcji, nauczycieli o zmianach w opiece nad dzieckiem związanych z:
 - a) emigracją zarobkową rodziców
 - b) zmianą w sytuacji prawnej dotyczącej opieki nad dzieckiem
 - c) zmianą miejsca zamieszkania rodziny.

W Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym przeprowadzając diagnozę programu wychowawczo-profilaktycznego stosujemy narzędzia takie jak:

1. Obserwacja.
2. Rozmowy z rodzicami.
3. Ankieta, kwestionariusz.
4. Interwencje wychowawcze.
5. Interwencje pedagoga/psychologa.
6. Zewnętrzne raporty (MOPS-u, PUP-u, Urzędu Miasta i Gmin).

Przeprowadzona diagnoza potrzeb środowiska szkolnego umożliwiła modyfikację i opracowanie Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego. Uwzględnione zostały wnioski wpływające przede wszystkim z:

- ☐ pracy wychowawczej w poprzednim roku szkolnym,
- ☐ sprawozdań z zadań realizowanych przez pedagoga i psychologów,
- ☐ informacji przekazywanych przez zespoły nauczycieli,
- ☐ wywiadów z rodzicami (opiekunami prawnymi),
- ☐ obserwacji zachowań uczniów,
- ☐ analizy dokumentów szkolnych (dzienniki, orzeczenia PPP, IPET-y).

Na tej podstawie stwierdzono konieczność kontynuowania następujących zadań osłabiających czy eliminujących czynniki ryzyka:

- ☐ zapobieganie nieuzasadnionej nieobecności szkolnej wychowanków,
- ☐ zapobieganie zachowaniom agresywnym (agresja słowna, fizyczna),
- ☐ ograniczanie destrukcyjnego wpływu grup rówieśniczych.

Ponadto zidentyfikowano czynniki chroniące, które niewątpliwie należy wzmacniać. Są to:

- ☐ pomoc rodzicom w budowaniu więzi i relacji z dziećmi oraz w podnoszeniu kompetencji wychowawczych,
- ☐ tworzenie przyjaznego klimatu szkoły, promowanie kontaktów z pedagogiem czy psychologiem, jako racjonalnego sposobu radzenia sobie z emocjami,
- ☐ współpraca z organizacjami i instytucjami (np. Komenda Miejska Policji) w celu wzmocnienia oddziaływań profilaktycznych – profilaktyka uzależnień, cyberbezpieczeństwo, bezpieczeństwo w ruchu drogowym,
- ☐ rozwijanie i motywowanie wychowanków do nauki szkolnej,
- ☐ wzmacnianie pożądanych działań i pozytywnych zachowań wychowanków,
- ☐ budowanie wspierających relacji w zespołach, oddziałach, grupach wychowawczych – zapobieganie wykluczeniu czy izolacji (w tym w szczególności uczniów z Ukrainy).

Rozdział III

Cel Programu Wychowawczo-Profilaktycznego wraz z modelem absolwenta

Głównym celem Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie ucznia we wszechstronnym rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełni dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej.

Program zawiera działania, które w systemowy sposób będą angażować wszystkich uczniów i ich rodziców oraz całe środowisko szkolne (kadrę pedagogiczną, pracowników administracji i obsługę szkoły).

Cele szczegółowe

Dotyczące sfery intelektualnej:

- ☐ Rozbudzanie zainteresowań i ciekawości poznawczej
- ☐ Rozwijanie sfery poznawczej poprzez zmysły
- ☐ Prowadzenie wszelkich możliwych działań, rozwijających intelekt, adekwatnych do możliwości rozwojowych uczniów.

Dotyczące sfery emocjonalnej:

- ☐ Rozwijanie samoświadomości i poczucia własnej wartości
- ☐ Rozwijanie podstawowych kompetencji społecznych – empatii, wzajemnego szacunku, życzliwości, koleżeństwa
- ☐ Uwrażliwianie na piękno świata, przyrody i potrzeby dbałości o środowisko naturalne.

Dotyczące sfery duchowej:

- ☐ Kształtowanie systemu wartości opartego na wzorcach religijnych, etycznych i moralnych
- ☐ rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu (np. rozprzestrzenianie się epidemii COVID-19).

Dotyczące sfery społecznej:

- ☐ Współpraca z rodzicami
- ☐ Umiejętność komunikowania się
- ☐ Rozwijanie zainteresowania życiem społeczno-kulturalnym
- ☐ Współpraca z organizacjami i instytucjami

- ☐ Integracja ze środowiskiem rówieśniczym i lokalnym
- ☐ Rozwijanie bezinteresownych działań społecznych
- ☐ Doskonalenie umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw pro społecznych w sytuacji kryzysowej (np. epidemia COVID-19, sytuacja kryzysowa uczniów z Ukrainy).

Dotyczące sfery fizycznej:

- ☐ Wdrażanie do dbałości o własne i cudze zdrowie
- ☐ Działania w sprawie bezpieczeństwa – promocja zdrowia i ochrona środowiska
- ☐ Prowadzenie i organizowanie zajęć dodatkowych na miarę możliwości ucznia ukierunkowanych na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych, w tym w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19 oraz chorób cywilizacyjnych.

SYLWETKA ABSOLWENTA

POSTAWY

Uczeń:

- ☐ akceptuje samego siebie i ma prawo być akceptowany w społeczeństwie;
- ☐ jest gotowy do podjęcia nauki na wyższym etapie kształcenia;
- ☐ dostrzega potrzeby innych ludzi, okazuje życzliwość i pomoc;
- ☐ jest tolerancyjny i otwarty wobec odmienności językowej, kulturowej i religijnej;
- ☐ jest twórczy, wykazuje zainteresowanie własny rozwojem,
- ☐ umie pracować i mieć szacunek dla każdej pracy;
- ☐ aktywnie uczestniczy w życiu klasy, szkoły, społeczności lokalnej, kraju;
- ☐ jest aktywny w życiu rodzinnym i społecznym;
- ☐ potrafi przeciwstawić się złym wpływom.
- ☐ umie oprzeć się presji rówieśników i negatywnym wzorcom upowszechnianym przez media.

WIEDZA

Uczeń:

- ☐ zna tradycje szkoły, regionu, narodu, odnosi się z szacunkiem do symboli narodowych;
- ☐ rozpoznaje swoje mocne strony i potrafi je wykorzystać;
- ☐ zna zasady dobrego wychowania;
- ☐ ma świadomość ról społecznych;
- ☐ potrafi korzystać z dostępnych dóbr kultury,
- ☐ dostrzega zagrożenia wynikające z nałogów.

UMIEJĘTNOŚCI

Uczeń:

- ☐ umie odróżnić dobre postępowanie od złego, hierarchizować wartości, powiedzieć „NIE”;
- ☐ współpracuje z rówieśnikami i dorosłymi, szanuje poglądy innych ludzi;
- ☐ ma szacunek dla rodziny;
- ☐ nazywa i wyraża swoje uczucia w sposób kulturalny;
- ☐ stosuje zasady dobrego wychowania;
- ☐ umie aktywnie spędzać czas wolny;
- ☐ dba o własne zdrowie i środowisko naturalne.

Rozdział IV

Zadania wychowawcze – metody i formy pracy

Sfera	Cele	Sposoby realizacji
Intelektualna	<i>-Rozbudzanie zainteresowań i ciekawości poznawczej.</i>	-Uczestnictwo w kołach zainteresowań, -Udział w konkursach, -Wykonywanie okolicznościowych dekoracji i zaproszeń, -Korzystanie z pracowni specjalistycznych, - Zespół muzyczny „Serca rytm” i inne koła o charakterze artystycznym.
	<i>-Rozwijanie sfery poznawczej poprzez zmysły.</i>	-Korzystanie z biblioteki szkolnej i pozaszkolnej oraz centrum multimedialnego, -Udział w wycieczkach tematycznych, -Wycieczki plenerowe, -Wyjazdy do ogrodów sensorycznych w Muszynie, -Korzystanie z sal sensorycznych, -Wyjścia do „Bajkolandu”, basen, ścianka wspinaczkowa, -Korzystanie z placu zabaw.

	<i>-Prowadzenie wszelkich możliwych działań, rozwijających intelekt, adekwatnych do możliwości rozwojowych uczniów.</i> <i>Poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej (np. wywołanej pandemią COVID-19, działaniami wojennymi na terenie Ukrainy) na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą,</i> <i>a także działań podejmowanych na rzecz kompensowania negatywnych skutków przedłużającej się epidemii.</i>	-Uczestnictwo w różnego rodzaju zajęciach w ośrodku i poza nim (zajęcia w pracowni ceramicznej, udział w przedstawieniach kukielkowych, aktywne uczestnictwo w zajęciach integracyjnych na terenie galerii w Nowym Sączu). - Rozmowy, pogadanki, spotkania z panią pielęgniarką, psychologiem, „Tydzień profilaktyki”. - Wsparcie nauczycieli, wychowawców, psychologów, pedagogów (indywidualne zajęcia).
--	---	---

Emocjonalna	<i>-Rozwijanie samoświadomości i poczucia własnej wartości.</i> <i>-Rozwijanie podstawowych kompetencji społecznych: empatii, wzajemnego szacunku, życzliwości i koleżeństwa.</i>	-Wspomaganie uczniów w dążeniu do samodzielności podczas zajęć edukacyjno-terapeutycznych, -Spotkania z psychologiem, pedagogiem, -Nauka rozpoznawania i nazywania aktualnych doznań, emocji, potrzeb i myśli podczas wszystkich zajęć. -Podczas zajęć edukacyjno-dydaktycznych, terapeutycznych, przerw śródlekcyjnych oraz imprez okolicznościowych.
	<i>-Uwrażliwianie na piękno świata, przyrody i potrzeby dbałości o środowisko naturalne.</i>	-Pogadanki na lekcjach, -Spotkania z pracownikami zajmującymi się ochroną przyrody i środowiska naturalnego, -Wykonywanie zielników, -Oglądanie filmów przyrodniczych.

Duchowa	<i>-Kształtowanie systemu wartości opartego na wzorcach religijnych, etycznych i moralnych.</i>	-Udział w Mszach św. organizowanych dla uczniów, ich rodziców oraz pracowników szkoły (na rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego, okolicznościowych związanych ze świętami katolickimi), -Udział księży z parafii w życiu placówki, -Uczestnictwo w rekolekcjach wielkopostnych, -Przygotowywanie uczniów do Pierwszej Komunii oraz Sakramentu Bierzmowania, -Organizacja spowiedzi świętej, -Obchody wspólnej Wigilii, śniadania Wielkanocnego, -Uczestnictwo w Jasełkach bożonarodzeniowych, -Odwiedzanie grobów zmarłych, -Pielgrzymki do sanktuariów, -Przybliżanie uczniom ważnych wartości etycznych na podstawie baśni, bajek i opowiadań, a także obserwacji życia codziennego.
-----------------------	--	---

	<i>-Współpraca z rodzicami.</i>	-Działalność Rady Rodziców, -Organizowanie zebrań klasowych i ogólnych, -Indywidualne konsultacje w zakresie: a. wsparcia psychicznego, b. pomocy w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, rodzinnych, zdrowotnych, materialnych, natury prawnej, c. pomocy w kompletowaniu dokumentów niezbędnych w staraniu się o wszelką pomoc dotyczącą dziecka i rodziny, -Uczestnictwo w imprezach i uroczystościach okolicznościowych szkoły, -Odwiedziny w domach rodzinnych uczniów, -Informowanie Dyrekcji, wychowawców o zmianach w opiece nad dzieckiem związanych: a. z emigracją zarobkową (eurosieroctwo), b. ze zmianą w sytuacji prawnej dotyczącej opieki nad dzieckiem, c. ze zmianą miejsca zamieszkania rodziny.
	<i>-Umiejętność komunikowania się.</i>	-Wprowadzanie wszelkich dostępnych metod i środków z zakresu komunikacji alternatywnej AAC, -Spotkania z pedagogiem, psychologiem szkoły, -Redagowanie gazetki „Dziecięcy Raj”. -Teatrzyk „Szansa”, -Teatrzyk kukiełkowy „Uśmiech”,

	<i>-Rozwijanie zainteresowania życiem społeczno-kulturalnym.</i>	-Uczestnictwo w „Filminku”, -Zajęcia biblioteczne, -Praca w samorządzie szkoły, -Wycieczki do różnych instytucji porządku publicznego np. Urzędu Miasta, Urzędu Skarbowego, Poczty, Urzędu Pracy itp. -Spotkania dotyczące doradztwa zawodowego, stosownie do możliwości ucznia.
	<i>-Współpraca z organizacjami i instytucjami.</i> <i>Udostępnienie informacji o możliwościach różnorodnego wsparcia uczniów z Ukrainy.</i>	-Podejmowanie działań dotyczących dziecka i jego rodziny w zakresie pomocy materialnej, prawnej i zdrowotnej poprzez współpracę z Sądem Rodzinnym i Nieletnich, Ośrodkami Pomocy Społecznej w mieście i powiecie, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, PEFRON-em, Sądeckim Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej, Pełnomocnikiem Urzędu Miasta ds. Romów. -Współpraca z Komendą Miejską Policji, Strażą Miejską, Strażą Pożarną, Sanepidem, Szkołą Ratownictwa Medycznego w podejmowaniu działań profilaktycznych w zakresie promocji zdrowia , bezpieczeństwa, uzależnień i pomocy dla rodzin zagrożonych patologią, -Współpraca w zakresie realizacji zadań wychowawczych z Ośrodkiem Opiekuńczo-Wychowawczym s. Felicjanek, Zespołem Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych, Domami Dziecka, Komendą Hufca ZHP, Zespołem Szkół Zawodowych nr 5 Specjalnych.

	<i>-Integracja ze środowiskiem rówieśniczym i lokalnym</i> <i>Udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych, jako skutków sytuacji traumatycznych i kryzysowych (np. działania wojenne na Ukrainie).</i>	-Udział w zawodach strzeleckich organizowanych przez Klub „Snajper”, -Udział w zabawach i balach przebierańców, -Rajdy integracyjne, -Organizacja wycieczek integracyjnych na terenie powiatu i kraju, -Organizacja imprez przez uczniów sadeckich szkół, wolontariuszy, studentów, -Organizacja konferencji szkoleniowych, porad dotyczących edukacji osób niepełnosprawnych z udziałem służby zdrowia, przedstawicieli Samorządów, Urzędu Miasta i Powiatu. - Zarządzenia Dyrektora SOSW, strona Internetowa, dziennik elektroniczny, komunikatory.
--	--	--

	<i>-Rozwijanie bezinteresownych działań społecznych.</i> <i>Kształtowanie u uczniów postawy akceptacji i ciekawości poznawczej wobec różnic kulturowych prezentowanych przez uczniów – cudzoziemców.</i>	-Udział w różnych formach wolontariatu.
Fizyczna	<i>-Wdrażanie do dbałości o własne i cudze zdrowie.</i> <i>Poszerzanie wiedzy uczniów na temat metod zapobiegania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19, przeciwdziałania chorobom cywilizacyjnym.</i>	-Organizacja wycieczek bliższych i dalszych, pieszych i autokarowych oraz rajdów turystycznych, -Organizacja rozgrywek, turniejów sprawnościowych, gier zespołowych, -Działalność koła sportowego „Gol”, - Koło sportowe „Boccia”, -Organizacja „Dnia Sportu”, -Działalność koła krajoznawczo-turystycznego, -Gry i zabawy ruchowe na świeżym powietrzu, -Pogadanki tematyczne z przedstawicielami służby zdrowia.

	<i>-Działanie w sprawie bezpieczeństwa- promocja zdrowia i ochrony środowiska.</i>	-Spotkania tematyczne z przedstawicielami: Policji, Straży Miejskiej, Straży Pożarnej, -Realizacja tematyki prozdrowotnej podczas lekcji i innych zajęć w pracy szkoły związanych z ochroną środowiska, -Organizacja turnusów edukacyjno-terapeutycznych, -Akcja „Czysta woda prosto z rur”, segregacja odpadów, zbiórka nakrętek, makulatury, zużytych baterii.
	<i>Wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę” mogącą przynieść trwale wartości, np. umiejętność zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków</i>	- Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”.
	<i>-Prowadzenie i organizowanie zajęć dodatkowych na miarę możliwości ucznia.</i>	-Uczestnictwo w różnego rodzaju formach aktywności na terenie miasta Nowego Sącza.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,

wpływu niskiego poziomu kondycji psychicznej na funkcjonowanie w życiu, skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- ☐ wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- ☐ wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- ☐ odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej w szkole, klasie (reintegracja),
- ☐ utrwalanie u uczniów świadomego respektowania reguł sanitarnych przyjętych na czas epidemii COVID-19,
- ☐ rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- ☐ budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- ☐ przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- ☐ przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- ☐ troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców,
- ☐ minimalizowanie negatywnych skutków sytuacji kryzysowej wywołanej działaniami wojennymi na terenie Ukrainy, w której znaleźli się uczniowie przybyli z tego państwa.

Zadania profilaktyczne programu to:

- ☐ zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- ☐ znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- ☐ promowanie zdrowego stylu życia,
- ☐ kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- ☐ rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- ☐ eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- ☐ niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,

- ☐ wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- ☐ uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem
- ☐ uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych.

STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH

1. Dyrektor szkoły:

- ☐ stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- ☐ sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- ☐ inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- ☐ stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- ☐ współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- ☐ czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- ☐ nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- ☐ motywuje nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne,
- ☐ stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
- ☐ inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- ☐ dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału z zajęciach sportowych, kontaktu z przyrodą, a także kontaktu bezpośredniego uczniów ze sobą, z zachowaniem zasad sanitarnych,
- ☐ dokonuje analizy obciążeń nauczycieli, wychowawców i pedagogów czynnościami formalnymi (np. prowadzeniem dokumentacji uzupełniającej, sprawozdań), w miarę możliwości redukuje ich ilość, analizuje dotychczasowe procedury i

regulaminy, aby odciążyć kadrę na rzecz tworzenia warunków do nawiązywania indywidualnych relacji z uczniami i klasami (*patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*),

- ☐ czuwa nad wykorzystaniem lekcji wychowawczych do budowania systemu wsparcia psychicznego uczniów – wg *Raportu Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”* rekomendowane są „zwykle rozmowy, zainteresowanie przeżyciami uczniów, proste zabawy integracyjne, wstępne rozpoznanie dotyczące liczby uczniów o bardzo złej kondycji psychicznej”,
- ☐ czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- ☐ czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów szkoły – pedagog, psycholog i inni specjaliści powinni aktywnie włączać się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służyć doradztwem dla nauczycieli, wspierać ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- ☐ inicjuje utworzenie systemu wsparcia nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów z uwagi na to, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia epidemią, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny (*patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*),
- ☐ nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

2. Rada pedagogiczna:

- ☐ uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów po okresie długotrwałej nauki zdalnej i izolacji od bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami,
- ☐ dostosowuje wymagania związane z realizacją podstawy programowej do zmniejszonej efektywności kształcenia wynikającej z osłabionej kondycji psychicznej uczniów oraz niższej efektywności zdalnego nauczania (*patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*),
- ☐ dokonuje wyboru programów profilaktycznych wspierających uczniów psychicznie i uczących umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami czasu epidemii oraz adaptacji do zmieniających się warunków nauki,
- ☐ opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą rodziców,

- ☐ opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i uzależnieniami od technologii cyfrowych,
- ☐ uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- ☐ uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

3. **Nauczyciele:**

współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, pedagogiem, psychologiem, innymi specjalistami w zakresie realizacji:

- ☐ zadań wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- ☐ reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- ☐ reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów, w tym uzależnień od technologii cyfrowych,
- ☐ przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i innymi negatywnymi skutkami epidemii COVID-19,
- ☐ udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, skutków długotrwałej izolacji społecznej, ograniczeń i nieprzewidywalnych zmian związanych z epidemią COVID-19,
- ☐ wspierają uczniów – cudzoziemców w pokonywaniu trudności związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą oraz różnicami kulturowymi, w tym uczniów z Ukrainy w szczególności z powodu sytuacji kryzysowej, w jakiej się znaleźli,
- ☐ zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- ☐ kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- ☐ rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- ☐ wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia.

4. **Wychowawcy klas:**

- ☐ diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- ☐ rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego, w tym zagrożenia wynikające np. z długotrwałej izolacji społecznej w okresie epidemii COVID-19, z sytuacji kryzysowej uczniów ukraińskich,
- ☐ rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, a także nadużywaniem technologii cyfrowych,
- ☐ zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,

- ☐ są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- ☐ oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami - uwzględniają trudności w funkcjonowaniu uczniów w szkole wynikające z długotrwałego trwania w stanie epidemii COVID-19,
- ☐ współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- ☐ wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- ☐ rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- ☐ dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,
- ☐ podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- ☐ współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- ☐ podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

5. Zespół wychowawców:

- ☐ analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze, promuje metodę pozytywnego dyscyplinowania uczniów,
- ☐ promuje doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, w szczególności z Ukrainy, adekwatnie do zaistniałych potrzeb,
- ☐ ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- ☐ uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- ☐ inne, wynikające ze specyfiki potrzeb szkoły.

6. Pedagog szkolny/psycholog:

- ☐ diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów,
- ☐ uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- ☐ zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- ☐ współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego,
- ☐ zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- ☐ współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- ☐ współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,

- ☐ wspiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
- ☐ rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- ☐ aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- ☐ wspiera nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów w związku z tym, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia epidemią, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny (*patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*),
- ☐ promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

7. **Rodzice:**

- ☐ współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- ☐ uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- ☐ uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- ☐ uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- ☐ zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- ☐ współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- ☐ dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- ☐ Rada Rodziców – uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

8. **Samorząd uczniowski:**

- ☐ jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- ☐ uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- ☐ współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- ☐ prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- ☐ reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- ☐ propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- ☐ dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- ☐ może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

Rozdział V

Działania zgodne z potrzebami uczniów z Ukrainy

1. Budowanie poczucia bezpieczeństwa w szkole.

Związane z wojną przeżycia dzieci-uchodźców, ale również innych uczniów szkoły, wymagają zbudowania wśród pracowników szkoły świadomości o przeżyciach dzieci i konsekwencjach dla ich zdrowia psychicznego w przypadku braku odpowiedniej wrażliwości na traumę. W związku z tym, że dzieci będą pod dużym wpływem obecnych oraz nadchodzących wydarzeń związanych z wojną, nauczyciele powinni:

- ☐ przygotować się na prowadzenie wielu trudnych dyskusji z uczniami,
- ☐ wypracować właściwy styl prowadzenia rozmów na temat toczącej się wojny,
- ☐ dostosowywać informacje o aktualnej sytuacji związanej z wydarzeniami w Ukrainie do wieku i możliwości percepcyjnych dziecka,
- ☐ nie wzbudzać u uczniów niepotrzebnego lęku i niepokoju,
- ☐ wzmacniać poczucie bezpieczeństwa poprzez informowanie o wsparciu udzielanym Ukrainie oraz bezpiecznym pobycie w Polsce.

Z punktu widzenia budowania poczucia bezpieczeństwa kluczowe będzie pełne włączenie tych uczniów w życie szkoły oraz środowiska lokalnego.

2. Integrowanie społeczności klasowej i wewnątrzszkolnej.

Podejmowane w szkole działania powinny stwarzać warunki do poznania przez uczniów polskich i ukraińskich kultur obydwu krajów, ukazania różnic i podobieństw łączących Ukraińców i Polaków, wyjaśniania tradycji, obrzędów, zwyczajów i ważnych dla obydwu krajów wydarzeń. Właściwe relacje rówieśnicze powinny być budowane w oparciu o pozytywne wartości, takie jak: tolerancja wobec różnych religii, kultur, tradycji, szacunek wobec osób innej narodowości. W szkole powinna być tworzona atmosfera wzajemnego zaufania, szacunku i otwartości na problemy innych. Integracji sprzyjać będzie wprowadzenie skutecznego sposobu i formy porozumiewania się z uczniami ukraińskimi, włączanie ich w życie szkoły, organizowanie wspólnego spędzania czasu podczas różnych, aranżowanych przez szkołę, sytuacji.

Nawet najbardziej kompleksowe działania wśród uczniów okażą się niewystarczające, jeśli w proces integracji dzieci-uchodźców nie zostaną zaangażowani rodzice lub opiekunowie

będący obywatelami Ukrainy. Zbudowanie relacji z rodzicami jest kluczowe ze względu na możliwość pozyskania wiarygodnych informacji dotyczących potrzeb dziecka, jego niepokojów, obaw, samopoczucia w nowym miejscu, relacji z rówieśnikami. Włączenie rodziców będących obywatelami Ukrainy w życie szkoły ma także znaczenie dla nich, bo ich więzi ze społecznościami lokalnymi dopiero się tworzą.

3. Udzielanie uczniom odpowiedniej pomocy i wsparcia.

Nauczyciele powinni obserwować uczniów pod kątem zapewnienia pomocy psychologiczno-pedagogicznej, informować uczniów i ich rodziców, jakiego wsparcia może udzielić szkoła oraz do jakich osób, instytucji, urzędów mogą się zwrócić o pomoc. Pomocą dla uczniów będzie wskazanie im sposobów radzenia sobie w trudnej sytuacji, zarządzania emocjami, budowania prawidłowych relacji rówieśniczych. Nad zwiększeniem ich kompetencji w tym zakresie powinni pracować z uczniami specjaliści zatrudnieni w szkole. Powinni oni także wspomagać nauczycieli w rozpoznaniu problemów w sferze emocjonalnej, społecznej, fizycznej konkretnych uczniów oraz zespołów klasowych.

W rozumieniu tego punktu za pomoc uważa się także bezpośrednie wsparcie nauczycieli i specjalistów (np. psychologa szkolnego), oraz działania związane z przekazywaniem narzędzi do samopomocy, np.:

- ☐ warsztaty z zakresu radzenia sobie ze stresem,
- ☐ uczenie obniżania napięcia,
- ☐ kierowanie uczniów i rodziców do odpowiednich instytucji pomocowych

W zakresie udzielania pomocy mieści się również ogół działań podejmowanych przez uczniów polskich i ich rodziców, np.: zbiórki materialne, organizacja ciekawych wyjść.

Rozdział VI

Harmonogram – sposób realizacji w roku szkolnym 2024/2025 – CZĘŚĆ A

W tym roku szkolnym w związku z zaleceniami Małopolskiego Kuratorium Oświaty główny nacisk będzie położony na edukację prozdrowotną w szkole a zwłaszcza: kształtowanie zachowań służących zdrowiu, rozwijanie sprawności fizycznej i nawyku aktywności ruchowej oraz nauce udzielania pierwszej pomocy. Zalecenia te zostały ujęte w aktualnym harmonogramie i będą realizowane w SOSW.

Dział	Zadania i formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin	Uwagi
-------	----------------------------	----------------------	--------	-------

I. Edukacja, wychowanie i profilaktyka	1. Systematycznie zapoznawać uczniów i rodziców ze Statutem SOSW oraz na bieżąco aktualizować dostosowując do zmian w prawie oświatowym.	Dyrektor Rada Pedagogiczna	Na bieżąco	
	2. Diagnozować wybrane obszary działalności szkoły w ramach realizacji planu nadzoru pedagogicznego.	Dyrektor Wicedyrektor Komisje przedmiotowe Zespoły badawcze	Cały rok	
	3. Ścisłe przestrzegać zasad wynikających z ustawy o ramowych planach nauczania. Zaplanowane zajęcia obowiązkowe rzetelnie realizować.	Nauczyciele		
	4. Opracować IPET dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym oraz dla dzieci objętych WWRD i IPRW dla dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim.	Nauczyciele	15 IX 2024 (dla nowo przyjętych uczniów do 29 IX 2024)	
	5. Opracować plany pracy dydaktyczno – wychowawczej z poszczególnych przedmiotów i zajęć w oparciu o podstawę programową.	Nauczyciele	8 IX 2024	
	6. Kontynuować pracę z nauczycielami, uczniami i rodzicami dotyczącą oddziaływań wychowawczych i terapeutyczno- rewalidacyjnych.	Nauczyciele	Cały rok	
	7. Na podstawie analizy dokumentacji szkolnej, psychologicznej i lekarskiej dokonać kwalifikacji uczniów do poszczególnych zajęć rewalidacyjnych. Opracować plany rewalidacji indywidualnej uwzględniające różnorodne zaburzenia uczniów i formy oddziaływań terapeutycznych, wdrożyć IPET i IPRW w ramach pomocy psychologiczno - pedagogicznej.	Dyrektor Wychowawcy Nauczyciele Rewalidatorzy	IX 2024	
	8. Zapoznać uczniów i rodziców ze szczegółowymi zasadami wewnątrzszkolnego oceniania uczniów, wymaganiami edukacyjnymi niezbędnymi do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych oraz ocenianiem zachowania.	Nauczyciele Wychowawcy klas	IX 2024	

	9. Kontynuować działania w zakresie przystosowania bazy do potrzeb kształcenia uczniów oraz doposażenia w niezbędne środki dydaktyczne (podręczniki, poradniki, programy i inne pomoce dydaktyczne).	Nauczyciele Biblioteka	Cały rok	
	10. Organizować wycieczki przedmiotowe, programowe, krajoznawczo – turystyczne oraz brać udział w imprezach proponowanych przez środowisko lokalne.	Wychowawcy	Cały rok	
	11. Włączyć się w działanie na rzecz promocji zdrowego stylu życia „Moja Zdrowa Szkoła”	Nauczyciele Pedagog	Na bieżąco	
	12. Nawiązać współpracę ze środowiskiem lokalnym, instytucjami pozarządowymi poprzez aktywny udział w imprezach.	Wychowawcy klas Nauczyciele	Cały rok	
	13. Organizować okazjonalne spotkania klasowe w celu integracji klasy, wyrabiania nawyków kulturalnego zachowania się w różnych sytuacjach.	Wychowawcy klas Rada Rodziców	Cały rok	
	14. Propagować działalność szkoły w różnych formach (informator, strona www, profil facebook’owy kontakty ze środowiskiem lokalnym i medycznym, poradniami, rodzicami, szkołami, giełda oświatowa, kontynuacja działania Specjalistycznego Punktu Konsultacyjnego).	Dyrektor Wicedyrektor Wszyscy pracownicy szkoły	Cały rok	
	15. Kontynuować współpracę z rodzicami w zakresie: - organizacji procesu edukacji, - tworzenia i opiniowania prawa szkolnego, oraz bieżącego aktualizowania, - realizacji założeń programowych kalendarza imprez i uroczystości szkolnych, - organizacji pomocy psychologiczno - pedagogicznej, profilaktyki, uspołecznienia, - bieżącej informacji o realizowanych przez szkołę programach i przedsięwzięciach, w tym zadaniach profilaktycznych.	Dyrektor Wicedyrektor	Cały rok	
	16. Organizować pedagogizację rodziców przy okazji zebrań w celu kształtowania i rozwijania świadomości opiekuńczo – wychowawczej w postępowaniu rodziców z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych.	Dyrektor Wicedyrektor Wychow. klas Nauczyciele Pedagog Psycholog	Cały rok	

17. Propagować Wczesne Wspomaganie Rozwoju Dzieci poprzez bezpłatny specjalistyczny punkt konsultacyjno-informacyjny dla dzieci i rodziców.	Dyrektor Wicedyrektor Nauczyciele WWRD Psycholog	Cały rok	
18. Diagnozować i omawiać stan funkcjonowania i terapii, oraz potrzeby dzieci objętych WWRD podczas cotygodniowych zespołów.	Dyrektor Wicedyrektor Nauczyciele WWRD Psycholog	Cały rok	
19. Propagować działalność szkoły poprzez uaktualnianie ważnych informacji na działającej stronie internetowej.	Wszyscy nauczyciele	Cały rok	
20. Propagować działalność szkoły poprzez uaktualnianie ważnych informacji na Facebook-u i Instangramie.	Wszyscy nauczyciele	Cały rok	
21. Kontynuować wsparcie dla rodziców i uczniów naszego Ośrodka poprzez działalność statutową działającego Stowarzyszenia „Tęcza”.	Nauczyciele Zarząd Stowarzyszenia Tęcza	Cały rok	
22. Opracować plany pracy opiekuńczo-wychowawczej dostosowanej do potrzeb i możliwości wychowanków SOSW	Dyrektor Wychowawcy SOSW	8 IX 2024	
23. Wspomagać i wspierać naturalny rozwój wychowanków z niepełnosprawnością intelektualną w zgodzie z jego indywidualnymi potrzebami i możliwościami psychofizycznymi (rozpoznawanie i rozwijanie indywidualnych potencjałów, możliwości, mocnych stron celem przygotowania do samodzielnego życia)	Dyrektor Wychowawcy SOSW	Cały rok	
24. Zapobiegać, przeciwdziałać zachowaniom ryzykownym poprzez: diagnozowanie zagrożeń, wyposażenie wychowanków w wiedzę i umiejętności, pomaganiu w radzeniu sobie z tymi zagrożeniami, promowaniu zdrowego trybu życia, ochrona przed bezpośrednimi i pośrednimi niebezpieczeństwami.	Wychowawcy SOSW	Cały rok	

II. Praca Rad y Ped ago gicz nej, dok szta lcan ie	1. Organizować zebrania RP w celu zapewnienia spójnego systemu pracy dydaktyczno – wychowawczo, opiekuńczej i profilaktycznej mające na celu: a) wypracowywanie i doskonalenie założeń programowych wspomagających jakościowy rozwój szkoły, b) informowanie o realizacji zadań statutowych, c) zatwierdzanie lub opiniowanie statutowej działalności szkoły, d) zapoznawanie z obowiązującym prawem oświatowym oraz aktualizowanie i opiniowanie prawa wewnętrzzszkolnego, e) rozwiązywanie bieżących problemów placówki, f) wewnętrzne doskonalenie nauczycieli, g) ocenianie całorocznej pracy.	Dyrektor Wicedyrektor	Cały rok	
	2. Organizować doksztalcenia RP w ramach WDN i szkoleń zewnętrznych. Tematyka szkoleń RP zgodna z aktualnymi wytycznymi z MEN i Kuratorium Oświaty.	Dyrektor Wicedyrektor	I i II półrocze	
	3. Organizowanie szkoleń wzbogacających warsztat pracy i poszerzających kompetencje zawodowe nauczycieli SOSW poprzez Zespoły Samokształceniowe: SP 5 „L” SP 5 „U” SP 5 zaj. rew.-wych. WWRD INTERNAT Psycholodzy	Dyrektor Wicedyrektor Przewodnicząc Zespołów Samokształce-ni owych Psycholodzy	Cały rok	
	4. Umożliwić udział w formach doksztalcenia zainteresowanym nauczycielom.	Dyrektor	wg potrzeb	

SZCZEGÓŁOWY HARMONOGRAM PRACY SZKOŁY W ROKU 2024/2025

III. Kalenda rz imprez i uroczyst ości	Zadania i formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin	Uwagi
	1. Rozpoczęcie roku szkolnego 2024/25	Dyrektor Wicedyrektorzy Nauczyciele	02 IX 2024	
	2. „Święto Pieczonego Ziemniaka” w Zespołach rewalidacyjno-wychowawczych	Wicedyrektor Nauczyciele z zespołów	IX/X 2024	
	3. Jesienny Integracyjny Rajd Turystyczny	Stowarz. Tęcza Nauczyciele	IX/X 2024	
	4. Pielgrzymka do Sanktuarium	Nauczyciele	X 2024	
	5. Miesiąc AAC	Dyrektor Wicedyrektorzy Nauczyciele	X 2024	
	6. Dzień Komisji Edukacji Narodowej - program artystyczny	Nauczyciele	X 2024	
	7. Ślubowanie klas Pierwszych - program artystyczny	Nauczyciele Samorząd uczniowski	X 2024	
	8. Narodowe Święto Niepodległości	Nauczyciele	XI 2024	
	9. Warsztaty ekologiczne	Dyrektor Wicedyrektorzy Nauczyciele	X.2024	
	10. Andrzejki w szkole	Nauczyciele	XI 2024	
	11. Andrzejkowe wróżby w zespołach rewalidacyjno-wychowawczych	Wicedyrektor Nauczyciele z zespołów	XI 2024	
	12. Szlachetna Paczka	Dyrektor Wicedyrektorzy Nauczyciele	XI/XII 2024	
	13. Festiwal „Radość Tworzenia ze św. Mikołajem”	Dyrektor Wicedyrektorzy Nauczyciele	XII 2024	
	14. Przedstawienie – Boże Narodzenie	Nauczyciele	XII 2024	
	15. Wystawa stroików bożonarodzeniowych	Nauczyciele	XII 2024	
	16. Przygotowanie stroików i życzeń dla instytucji związanych z Ośrodkiem	Nauczyciele	XII 2024	

17. Szkolne spotkanie wigilijne – kolędowanie	Dyrektor Wicedyrektorzy Nauczyciele	XII 2024	
18. Wigilijne spotkanie w zespołach rewalidacyjno-wychowawczych	Wicedyrektor Nauczyciele z zespołów	XII 2024	
19. Żywa szopka	Dyrektor Wicedyrektorzy Nauczyciele	XII 2024	
20. Kolędowanie – zespoły i świetlica zespołów rewalidacyjno-wychowawczych	Wicedyrektor Nauczyciele z zespołów	I 2025	
21. Zabawa karnawałowa	Nauczyciele	I /II 2025	
22. Walentynki – Szkoła „Pocztą Walentynkową”	Nauczyciele	II 2025	
23. Tydzień profilaktyki	Nauczyciele Pedagodzy	III/IV 2025	
24. Organizacja rekolekcji wielkopostnych	Dyrektor Wicedyrektorzy Nauczyciele	IV 2025	
25. Międzyszkolny konkurs z wiedzy ekologicznej	Dyrektor Wicedyrektorzy Nauczyciele	III.2025	
26. Przywitanie wiosny w zespołach rewalidacyjno - wychowawczych	Wicedyrektor Nauczyciele z zespołów	III 2025	
27. Wystawa stroików wielkanocnych	Nauczyciele	III 2025	
28. Wielkanoc w zespołach rewalidacyjno-wychowawczych	Wicedyrektor Nauczyciele z zespołów	III 2025	
29. Sympozjum	Dyrektor Wicedyrektorzy	III/IV 2025	
30. Integracyjny konkurs języka angielskiego	Wicedyrektorzy Nauczyciele	III/IV 2025	
31. „Żonkilowa Kartka”	Nauczyciele	III/IV 2025	
32. Dzień Ziemi	Nauczyciele	IV 2025	
33. Dzień Autyzmu oraz obchody tygodnia Autyzmu	Nauczyciele	IV 2025	
34. Święto Konstytucji 3 Maja - program artystyczny	Dyrektor Wicedyrektorzy Nauczyciele	V 2025	

	35. Majowy piknik w zespołach rewalidacyjno-wychowawczych	Wicedyrektor Nauczyciele z zespołów	V 2025	
	36. Turniej warszawowy szkolny	Nauczyciele	V 2025	
	37. Piknik „Miasteczko Dzieci” - konsultacje ze specjalistami na pikniku	Dyrektor Wicedyrektorzy Nauczyciele	V 2025	
	38. Dzień Rodziny	Dyrektor Wicedyrektorzy Nauczyciele	V/VI 2025	
	39. 3-dniowa wycieczka	Nauczyciele	V/VI 2025	
	40. Dzień Sportu	Dyrektor Wicedyrektorzy Nauczyciele	VI 2025	
	41. Pożegnanie dzieci z zespołów rewalidacyjno-wychowawczych	Dyrektor Wicedyrektor wszyscy Nauczyciele z zespołów	VI 2025	
	42. Zakończenie roku szkolnego klas 8	Dyrektor Wicedyrektor Nauczyciele	VI 2025	
	43. Zakończenie roku szkolnego 2024/25	Dyrektor Wicedyrektorzy Nauczyciele Samorząd uczniowski Zespół muz.-teatralny ”Uśmiechnięci”	VI 2025	

Ponadto w SOSW działają różnorodne koła zainteresowań, które dają uczniom możliwość rozwoju swoich zainteresowań. Są to: Zespół muzyczno-teatralny „Uśmiechnięci”, Zespół taneczny „Serca rytm”, Zespół teatralny „Bajnutka”, Szkolny Klub Sportowy, Teatrzyk „Szansa”, Koło sportowe Boccia, Koło sportowe „Gol”, Spółdzielnia Uczniowska „Skrzat”, Laboratoria przyszłości, Gazetka Ośrodkowa „Dziecięcy raj”, Koło stolarskie, Szkolne koło Turystyczno-Krajoznawcze.

Rozdział VII

Ewaluacja programu

Program wychowawczo-profilaktyczny poddawany jest ewaluacji i weryfikowany według potrzeb – ma charakter otwarty. Celem ewaluacji jest określenie stopnia skuteczności programu. W ewaluacji uwzględniane będą opinie: nauczycieli, innych pracowników szkoły, rodziców, uczniów. Zebrane informacje (opinie m. in. z posiedzeń RP, zespołów wychowawczych i spotkań z rodzicami) pozwolą na doskonalenie działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły. Uzyskane wyniki badań ewaluacyjnych wykorzystywane będą do korekty Programu, który staje się w kolejnym roku szkolnym zmodyfikowanym Programem Wychowawczo-Profilaktycznym Szkoły. Zmiany dokonywane będą w miarę potrzeb.

Aby ewaluacja przyniosła odpowiednie rezultaty i dostarczyła nam odpowiednich informacji należy unikać podstawowych błędów i zadać sobie pytania:

1. Czy integralnie i osobowo traktujemy uczniów – czyli wprowadzamy modyfikacje związane z obszarami rozwoju uczniów.
2. Czy trafnie określiliśmy cele rozwojowe – czyli modyfikujemy opracowaną „sylwetkę absolwenta”.
3. Czy sformułowaliśmy odpowiednie zadania – czyli wprowadzamy modyfikacje w zakresie zadań wychowawczych i profilaktycznych.
4. Czy posługujemy się właściwym materiałem – czyli wprowadzamy modyfikacje w zakresie treści i form działań wychowawczych i profilaktycznych.
5. Czy każdy z nas zrobił to, co do niego należało – czyli wprowadzamy modyfikacje w zakresie osobistej odpowiedzialności nauczycieli oraz innych osób realizujących działania wychowawcze i profilaktyczne.
6. Czy działaliśmy we właściwym czasie – czyli wprowadzamy modyfikacje dotyczące terminów realizacji poszczególnych zadań wychowawczych i profilaktycznych.
7. Czy niczego nie przeoczyliśmy – czyli wprowadzamy do programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły czynniki przeoczone.

Szkoła to niezwykle dynamiczne środowisko, a prowadzone w jej obrębie działania wychowawcze i profilaktyczne muszą nadążać za dokonującymi się zmianami.

Rozdział VIII

Profilaktyka

To kompleksowa interwencja kompensująca niedostatki wychowania, która obejmuje równoległe trzy obszary działania:

- ☐ wspomaganie wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi jego prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu (czyli **budowanie odporności i konstruktywnej zaradności**);
- ☐ **ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka**, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia;
- ☐ **inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących**, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi oraz umożliwiają prowadzenie zdrowego stylu życia.

Do podstawowych zadań profilaktyki należy:

1. Dostarczanie wszystkim odbiorcom wiarygodnych informacji na temat warunków zdrowego życia i występujących zagrożeń
2. Kształtowanie prozdrowotnych wzorców konsumpcyjnych
3. Kształtowanie umiejętności emocjonalnych
4. Kształtowanie umiejętności interpersonalnych
5. Kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów
6. Rozwijanie więzi z grupą społeczną
7. Uczenie odpowiedzialności
8. Rozwijanie środowiska szkolnego i rodzinnego
9. Kształtowanie w środowisku szkolnym norm i reguł sprzyjających zdrowemu życiu i rozwojowi oraz eliminujących możliwość wystąpienia działań dysfunkcyjnych
10. Wczesne rozpoznawanie zagrożeń, diagnozowanie dysfunkcji oraz budowanie sieci wsparcia i pomocy dla osób i grup wysokiego ryzyka.

Do działań profilaktycznych w naszej szkole należy:

1. Przekazywanie rzetelnych i adekwatnych informacji o konsekwencjach zachowań problemowych związanych ze stosowaniem przemocy, agresji a także środków uzależniających (nikotyna, alkohol, narkotyki, dopalacze i inne środki psychoaktywne).
2. Motywowanie do podejmowanie przez uczniów konstruktywnych, osobistych postanowień.

3. Promocja zdrowego stylu życia – propagowanie atrakcyjnych form spędzania wolnego czasu.
4. Kształtowanie umiejętności unikania zagrożeń i radzenia sobie z nimi (pozytywne myślenie o sobie, praca nad sobą, kształtowanie poczucia odpowiedzialności za własne życie).
5. Podejmowanie działań zgodnie z „Procedurami postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa”.
6. Udział w Programie „Szkoła Promującej Zdrowie”.
7. Profilaktyczna opieka pielęgniarstwa.

Rozdział IX

Standardy Ochrony Małoletnich

Wdrażanie Standardów Ochrony Małoletnich i postępowanie adekwatnie do sytuacji.

Dyrektor Ośrodka

Rada Rodziców

CZĘŚĆ B

SPIS TREŚCI

Rozdział I – Podstawa prawna programu

Rozdział II – Założenia teoretyczne i strategie wychowawcze programu

Rozdział III – Diagnoza potrzeb

Rozdział IV – Cele programu wraz z modelem absolwenta

Rozdział V – Zadania i sposoby realizacji celów

Rozdział VI – Struktura oddziaływań wychowawczych

Rozdział VII - Działania opiekuńczo-wychowawcze podejmowane na rzecz wychowanków z Ukrainy

Rozdział VIII – Harmonogram działań - sposób realizacji

Rozdział IX – Ewaluacja programu

Rozdział X – Profilaktyka

Rozdział XI – Standardy Ochrony Małoletnich

Rozdział I

Podstawa prawna programu

Aby opracować program wychowawczo-profilaktyczny należy zapoznać się z podstawami prawnymi regulującymi istotę działań wychowawczych i zobowiązań nauczycieli wobec uczniów. Wiodące dokumenty w tym zakresie to:

- ☐ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- ☐ Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- ☐ Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1762 ze zm.).
- ☐ Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1915 ze zm.).
- ☐ Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.).
- ☐ Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.).
- ☐ Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.).
- ☐ Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 276 ze zm.).
- ☐ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- ☐ Ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. z 2022 r. poz. 1700)
- ☐ Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2024/2025.
- ☐ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy.

- ☐ Rozporządzenie MEiN z 11 sierpnia 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz.U. z 2022 r. poz. 1711) – zmiana w zakresie § 13.
- ☐ Statut.

Ponadto wykorzystano:

- ☐ Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego” – sporządzony na zlecenie MEiN (oparty na wynikach badań wśród uczniów, rodziców, nauczycieli w okresie kwiecień 2020 – styczeń 2021).

Rozdział II

Założenia teoretyczne i strategie wychowawcze programu

Program Wychowawczo-Profilaktyczny SOSW opiera się na założeniach teoretycznych i osiągnięciach pedagogiki specjalnej wypracowanych przez jej twórczynię M. Grzegorzewską. Założenia te, choć w pewnej części historyczne, nadal są aktualne w swym przesłaniu głęboko humanistycznym, które wraza cytata:

„... trzeba w każdym człowieku umieć dojrzeć jego punkt achillesowy, bolący, słaby punkt, który trzeba leczyć i że jednocześnie trzeba umieć dostrzec jego punkt archimedesowy, ten punkt oparcia, dzięki któremu można wydobyć z człowieka nieznane a wielkie siły.”

Program wychowawczo – profilaktyczny opiera się na następujących założeniach:

- Wspomaganie i wspieranie naturalnego rozwoju wychowanków z niepełnosprawnością intelektualną zgodnie z jego indywidualnymi potrzebami i możliwościami psychofizycznymi, rozpoznawanie i rozwijanie indywidualnych potencjałów, możliwości, mocnych stron celem przygotowania do samodzielnego życia,
- Kształtowanie zasad i postaw społecznie akceptowalnych poprzez przekazywanie norm, kreowanie i wskazywanie pozytywnych modeli, wzorców; przekazywanie wartości istotnych dla danej kultury, nawiązywania relacji międzyludzkich oraz rozwoju osoby,
- Zapobieganie, przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym poprzez: diagnozowanie zagrożeń, wyposażanie wychowanków w wiedzę i umiejętności pomagających w radzeniu sobie z tymi zagrożeniami, promowanie zdrowego trybu życia, ochrona przed bezpośrednimi i pośrednimi niebezpieczeństwami,
- Korygowanie pojawiających się zachowań dysfunkcyjnych, udzielanie wsparcia opiekuńczo-wychowawczego wychowankowi i jego rodzinie.

Rozdział III

Diagnoza potrzeb

Wyniki podejmowanych w SOSW ewaluacji wewnętrznych, sprawozdania z zadań realizowanych przez pedagoga, psychologów, a także informacje przekazywane przez zespoły nauczycieli i wychowawców przemawiają za kontynuowaniem następujących zadań osłabiających, eliminujących czynniki ryzyka:

- ☐ eliminacja uzależnień - głównie palenia tytoniu i niewłaściwego korzystania z Internetu i portali społecznościowych,
- ☐ zapobieganie nieuzasadnionej nieobecności szkolnej wychowanków,
- ☐ zapobieganie zachowaniom agresywnym (agresja słowna, fizyczna),
- ☐ ograniczanie destrukcyjnego wpływu grup rówieśniczych.

Czynnikami chroniącymi, które należy wzmacniać są:

- ☐ pomoc rodzicom w budowaniu więzi, relacji z dziećmi,
- ☐ rozwijanie i motywowanie wychowanków do nauki szkolnej,
- ☐ wzmacnianie pożądanых działań, pozytywnych zachowań wychowanków,
- ☐ budowanie wspierających relacji w zespołach, oddziałach, grupach wychowawczych.

Wymienione obszary obejmują przyczyny szkolnych niepowodzeń oraz indywidualne potrzeby uczniów i wychowanków. Obszary te dotyczą wychowanków, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły.

Rozdział IV

Cele programu wraz z modelem absolwenta

Głównym celem Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie wychowanka we wszechstronnym rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełni dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. (art. 1 pkt 3 Ustawa Prawo Oświatowe).

Cele szczegółowe:

Dotyczące sfery intelektualnej:

- ☐ Wychowanek rozwija zainteresowania i ciekawość poznawczą.

Dotyczące sfery emocjonalnej:

- ☐ Wychowanek ma świadomość samego siebie i poczucie własnej wartości,
- ☐ Wychowanek ma ukształtowane kompetencje społeczne takie jak empatia, wzajemny szacunek, życzliwość i koleżeństwo,
- ☐ Wychowanek jest wrażliwy na piękno świata, przyrody, potrafi dbać o środowisko naturalne.

Dotyczące sfery duchowej:

- ☐ Wychowanek ma ukształtowany system wartości oparty na wzorcach humanistycznych,
- ☐ Wychowanek ma ukształtowaną postawę moralną, etyczną, obywatelską i patriotyczną w oparciu o akceptowalny społecznie system wartości,
- ☐ Wychowanek ma ukształtowane poczucie odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu (np. rozprzestrzenianie się epidemii COVID-19).

Dotyczące sfery społecznej:

- ☐ Wychowanek i jego rodzina jest wspierana przez pracowników SOSW,
- ☐ Wychowanek komunikuje się na miarę swoich indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych,
- ☐ Wychowanek interesuje się życiem społeczno-kulturalnym,
- ☐ Wychowanek potrafi nawiązywać relacje z rówieśnikami (integracja ze środowiskiem rówieśniczym),
- ☐ Wychowanek bezinteresownie działa na rzecz społeczeństwa,

- ☐ Wychowanek ma właściwą postawę wobec zagrożeń wynikających z uzależnień, agresji i innych niepożądanych zachowań,
- ☐ Wychowanek ma ukształtowaną umiejętność wypełniania ról społecznych, kreowania postaw prospołecznych w sytuacji kryzysowej (np. epidemia COVID-19, sytuacja kryzysowa uczniów z Ukrainy).

Dotyczące sfery fizycznej:

- ☐ Wychowanek dba o własne i cudze zdrowie,
- ☐ Wychowanek potrafi zadbać o bezpieczeństwo i chronić środowisko,
- ☐ Wychowanek podejmuje zachowania prozdrowotne, w tym w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19 oraz chorób cywilizacyjnych,
- ☐ Wychowanek zna i rozumie proces dojrzewania płciowego.

SYLWETKA ABSOLWENTA

POSTAWY

Wychowanek na miarę własnych możliwości psychofizycznych:

- ☐ jest gotowy do podjęcia nauki na wyższym etapie kształcenia,
- ☐ jest twórczy, kreatywny, wykazuje zainteresowanie własny rozwojem,
- ☐ akceptuje samego siebie i ma prawo być akceptowany w społeczeństwie,
- ☐ dostrzega potrzeby innych ludzi, okazuje życzliwość i bezinteresowną pomoc,
- ☐ jest tolerancyjny i otwarty wobec odmienności innych,
- ☐ posiada szacunek dla pracy własnej i cudzej,
- ☐ posiada szacunek dla innych (np. członków rodziny, rówieśników, dorosłych),
- ☐ jest wrażliwy na otaczającą przyrodę i piękno natury,
- ☐ odnosi się z szacunkiem do symboli narodowych,
- ☐ aktywnie uczestniczy w życiu klasy, grupy, szkoły, rodziny, społeczności lokalnej, kraju,
- ☐ przeciwstawia się negatywnym wpływom zagrażającym jego zdrowi i życiu,
- ☐ wykazuje postawę dbałości o własne i cudze zdrowie.

WIEDZA

Wychowanek na miarę własnych możliwości psychofizycznych:

- ☐ zna symbole i tradycje szkoły, regionu, narodu,
- ☐ rozpoznaje swoje mocne strony i potrafi je wykorzystać,
- ☐ zna zasady dobrego zachowania, ma świadomość ról społecznych i przypisanych im zadań,
- ☐ dostrzega zagrożenia wynikające z nałogów i niewłaściwego korzystania z Internetu (np. portale społecznościowe, czat),
- ☐ zna zasady bezpiecznego zachowania się w różnych miejscach i sytuacjach,
- ☐ ma wiedzę na temat zmian zachodzących w ciele w okresie dojrzewania,
- ☐ zna sposoby dbania o środowisko,
- ☐ ma wiedzę na temat podstawowych procesów, zmian przyrodniczych,
- ☐ ma wiedzę z zakresu własnych preferencji i dalszego rozwoju zawodowego.

UMIEJĘTNOŚCI

Wychowanek na miarę własnych możliwości psychofizycznych:

- ☐ umie odróżnić dobre postępowanie od złego,
- ☐ potrafi stawiać granice sobie i innym, jest asertywny,
- ☐ współpracuje z rówieśnikami i dorosłymi,
- ☐ szanuje poglądy innych ludzi,
- ☐ nazywa i wyraża swoje uczucia w sposób akceptowalny,
- ☐ stosuje normy i zasady społeczne,
- ☐ potrafi dbać o własne i cudze zdrowie,
- ☐ potrafi dbać o środowisko naturalne i środowisko życia,
- ☐ jest samodzielny w zakresie czynności samoobsługowych,
- ☐ potrafi aktywnie spędzać czas wolny rozwijając swoje zainteresowania, hobby,
- ☐ porusza się w miejscach publicznych i korzysta z miejsc użyteczności publicznej.

Rozdział V

Zadania i sposoby realizacji celów

Sfera	Cele	Zadania i sposoby realizacji
Intelektualna	Wychowanek rozwija zainteresowania i ciekawość poznawczą.	▪ Podejmowanie wszelkich możliwych działań, rozwijających intelekt, adekwatnych do możliwości rozwojowych wychowanków, ▪ Uczestnictwo w kołach zainteresowań, ▪ Udział w konkursach, festiwalach, przeglądach, ▪ Korzystanie z pracowni specjalistycznych (ceramiczna, kulinarna, modelarnia), ▪ Uczestnictwo w różnego rodzaju zajęciach poza Ośrodkiem (w zajęciach integracyjnych, w galerii „BWA SOKÓŁ”- zajęcia artystyczne), ▪ Udzielanie pomocy, wskazówek i rad w odkrywaniu i określaniu osobistych zainteresowań, predyspozycji, uzdolnień, ▪ Korzystanie z biblioteki szkolnej i pozaszkolnej, ▪ Rozwijanie czytelnictwa wśród wychowanków poprzez zajęcia koła czytelniczego oraz Akcje CPCD, ▪ Udział w wycieczkach i spacerach tematycznych, ▪ Wycieczki turystyczno-krajoznawcze, ▪ Korzystanie z placu zabaw, ▪ Organizacja zajęć czasu wolnego rozwijających sferę poznawczą.

Emocjonalna Emocjonalna	Wychowanek ma świadomość samego siebie i poczucie własnej wartości. Wychowanek ma ukształtowane kompetencje społeczne takie jak empatia, wzajemny szacunek, życzliwość i koleżeństwo.	▪ Wspomaganie wychowanków w dążeniu do samodzielności w stawianych im codziennych zadaniach, wyzwaniach, ▪ Umożliwienie wychowankom zaprezentowania swoich umiejętności i zdolności poprzez udział w festiwalach, konkursach, przedstawieniach itp., ▪ Stosowanie wzmocnień pozytywnych (słownych i rzeczowych). ▪ Uczenie rozpoznawania i nazywania aktualnych doznań, emocji, potrzeb i myśli podczas wszystkich zajęć, ▪ Kształtowanie postaw współodpowiedzialności za drugiego człowieka, m.in. poprzez udział w imprezach masowych integracyjnych organizowanych przez Samorząd Wychowanków, ▪ Kształtowanie empatii i właściwych postaw moralnych względem drugiego człowieka ▪ Kształtowanie umiejętności nazywania i rozpoznawania emocji oraz radzenia sobie z nimi, ▪ Uczenie rozwiązywania konfliktów bez użycia agresji i przemocy, ▪ Wdrażanie do samodzielnego lub wspólnego rozwiązywania pojawiających się problemów w grupie wychowawczej (np. metoda mediacyjna) ▪ Stosowanie przez wychowawców opracowanych sposobów wyciszania zachowań trudnych dostosowanych do każdego wychowanka/ucznia.
---	---	---

Emocjonalna	Wychowanek jest wrażliwy na piękno świata, przyrody, potrafi dbać o środowisko naturalne.	▪ Udział w spacerach, wycieczkach tematycznych i krajoznawczo-turystycznych, ▪ Udział w zajęciach koła LOP, ▪ Udział w ogólnopolskich akcjach: Sprzątanie Świata, Zbieranie Zużytych Baterii oraz w segregacji śmieci, ▪ Przeprowadzanie pogadanek tematycznych, oglądanie filmów przyrodniczych i programów edukacyjnych.
Duchowa	Wychowanek ma ukształtowany system wartości oparty na wzorcach humanistycznych.	▪ Rozwijanie wartości chrześcijańskich poprzez umożliwienie wychowankom udziału w: • Mszach św. organizowanych dla wychowanków, uczniów i ich rodziców oraz pracowników Ośrodka (na rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego, okolicznościowych związanych ze świętami katolickimi), • Niedzielnych Mszy Św., jak również w wieczornych nabożeństwach np. Różańcu, Majówce, • Udział księży z parafii w życiu placówki, • Uczestnictwo w rekolekcjach wielkopostnych, ▪ Obchody wspólnej Wigilii, ▪ Organizacja i uczestnictwo w Jasełkach, Koncercie Kolęd, ▪ Odwiedzanie grobów zmarłych, ▪ Przybliżanie wychowankom ważnych wartości etycznych na podstawie baśni,

Duchowa	Wychowanek ma ukształtowaną postawę moralną, etyczną, obywatelską i patriotyczną w oparciu o akceptowalny społecznie system wartości.	bajek i opowiadań, a także obserwacji życia codziennego. ▪ Propagowanie poszanowania życia ludzkiego jako najwyższej wartości, ▪ Poszanowanie godności osobistej każdego człowieka, ▪ Kierowanie się w stosunkach międzyludzkich uczciwością i prawdą, ▪ Kształtowanie osobowości wychowanków poprzez wskazywanie, uczenie właściwych postaw wobec siebie i innych ludzi, ▪ Kultywowanie tradycji narodowych, religijnych, rodzinnych, ▪ Przygotowanie do pełnienia ról społecznych dostosowanych do indywidualnych możliwości wychowanków, ▪ Korzystanie z przysługujących praw i wywiązywanie się z obowiązków, ▪ Kształtowanie umiejętności współpracy w grupie internackiej, ▪ Kształtowanie postawy patriotycznej m.in. poprzez czynny udział w Wieczorkach z Piosenką Patriotyczną, ▪ Kształtowanie poszanowania kultury, tradycji, symboli szkolnych, lokalnych i narodowych, tolerancja wobec odmiennych poglądów.
	Wychowanek ma ukształtowane poczucie odpowiedzialności społecznej w	▪ Kształtowanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu (np.

	sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu (np. rozprzestrzenianie się epidemii COVID-19).	rozprzestrzenianie się epidemii COVID-19).
Spoleczna Spoleczna Spoleczna	Wychowanek i jego rodzina jest wspierana przez pracowników SOSW.	▪ Indywidualne konsultacje w zakresie: • wsparcia psychicznego, • pomocy w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, rodzinnych, zdrowotnych, materialnych, natury prawnej, • pomocy w kompletowaniu dokumentów niezbędnych w staraniu się o wszelką pomoc dotyczącą wychowanka i rodziny, • udzielania porad i wskazówek wychowawczych z dbałością o dobro wychowanka i jego rodziny, • informowania rodziców o osiągnięciach wychowanka, jego rozwoju społeczno – emocjonalnym, funkcjonowaniu w grupie wychowawczej, ▪ Zachęcanie rodziców wychowanków do uczestnictwa w imprezach, przedstawieniach, uroczystościach, ▪ Zapraszanie rodziców do podejmowania prac na rzecz Ośrodka, (np. towarzyszenie dzieciom w czasie wycieczek, wyjść do placówek kulturalnych), ▪ Współorganizowanie z rodzicami wychowanków spotkań w ich domach rodzinnych,

Spoleczna	Wychowanek komunikuje się na miarę swoich indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych. Wychowanek interesuje się życiem społeczno-kulturalnym.	▪ Kształtowanie postawy szacunku dla rodziny jako podstawowego środowiska wychowawczego, ▪ Ukazywanie znaczenia zwyczajów i tradycji rodzinnych we wzmacnianiu więzi międzypokoleniowych oraz rozbudzanie potrzeb kultywowania tych zwyczajów. ▪ Dostosowanie metod, form, narzędzi komunikowania się do potrzeb wychowanków, zaleceń zawartych w orzeczeniach z PPP, ▪ Wprowadzanie dostępnych metod i środków z zakresu komunikacji alternatywnej AAC, ▪ Wprowadzanie i stosowanie w praktyce zasad aktywnego słuchania oraz wypowiadania się, ▪ Doskonalenie umiejętności prezentowania własnego punktu widzenia, obrony swojego zdania, dzielenia się własnymi doświadczeniami, przeżyciami, ▪ Stwarzanie sytuacji sprzyjających spontanicznym, swobodnym, ukierunkowanym wypowiedziom w kontaktach wychowawca-wychowanek, wychowanek-wychowanek. ▪ Udział w lekcjach realizowanych w Bibliotekach Publicznych, ▪ Organizowanie imprez o charakterze ogólnie wychowawczym, sportowym i rozrywkowym przez Samorząd Wychowanków, ▪ Korzystanie z oferty i propozycji instytucji społeczno-kulturalnych w
-------------------------	---	---

Spoleczna	Wychowanek potrafi nawiązywać relacje z rówieśnikami (integracja ze środowiskiem rówieśniczym). Wychowanek bezinteresownie działa na rzecz społeczeństwa. Wychowanek ma właściwą postawę wobec zagrożeń	Nowym Sączu i okolicy, np. MOK, Pałac Młodzieży, Muzeum Okręgowe, PMDK Stary Sącz, MCK Sokół, ▪ Organizowanie wystaw prac wychowanków w MCDN. ▪ Nawiązywanie kontaktów koleżeńskich poprzez udział w zabawach i balach przebierańców organizowanych przez Samorząd Wychowanków, ▪ Udział w rajdach, wycieczkach integracyjnych, ▪ Organizacja imprez z udziałem uczniów sądeckich szkół, wolontariuszy, studentów, ▪ Organizowanie i udział w Festiwalu Piosenki dla wychowanków SOSW i uczniów ze szkoły specjalnej na Słowacji, ▪ Udział wychowanków w festiwalach integracyjnych, przeglądach, konkursach organizowanych w Ośrodku i poza nim, ▪ Organizowanie przedstawień dla przedszkolaków i uczniów z innych szkół. ▪ Udział w różnych formach wolontariatu, np. schronisko dla zwierząt, ▪ Udział w ogólnopolskich akcjach: Góra Grosza, Szlachetna Paczka, Zbieranie Zakrętek, ▪ Kształtowanie postaw empatii i szacunku względem osób potrzebujących. ▪ Uświadomienie zagrożeń wynikających z uzależnienia od środków odurzających:
-------------------------	--	---

	wynikających z uzależnień, agresji i innych niepożądanych zachowań. Wychowanek ma ukształtowaną umiejętność wypełniania ról społecznych, kreowania postaw prospołecznych w sytuacji kryzysowej (np. epidemia COVID-19, sytuacja kryzysowa uczniów z Ukrainy).	narkotyków, dopalaczy, leków psychotropowych, alkoholu, nikotyny oraz komputera itp., ▪ Kształtowanie umiejętności rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy, ▪ Kształtowanie umiejętności unikania niebezpiecznych sytuacji (kontakty z nieznajomymi, cyberprzemoc, itp.), ▪ Kształtowanie umiejętności radzenia sobie z zagrożeniami, ▪ Doskonalenie umiejętności wykorzystania znajomości przepisów dotyczących bezpieczeństwa w Ośrodku i poza nim, ▪ Podnoszenie świadomości w sferze bezpieczeństwa. ▪ Kształtowanie umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowania postaw prospołecznych w sytuacji kryzysowej (np. epidemia COVID-19, sytuacja kryzysowa uczniów z Ukrainy).
Fizyczna	Wychowanek dba o własne i cudze zdrowie.	▪ Promowanie tematyki prozdrowotnej poprzez podejmowanie działań sprzyjającym zdrowemu stylowi życia, ▪ Organizowanie pieszych wycieczek i rajdów,

Fizyczna	Wychowanek potrafi zadbać o bezpieczeństwo i chronić środowisko.	▪ Organizowanie rozgrywek, turniejów sprawnościowych, gier zespołowych, ▪ Działalność koła sportowego „Gol”, rytmiczno –ruchowego „Tuptusie”, ▪ Współorganizowanie „Dnia Sportu”, ▪ Organizowanie gier i zabaw ruchowych na świeżym powietrzu w ramach zajęć świetlicowych, ▪ Organizowanie pogadarek tematycznych z przedstawicielami służby zdrowia, ▪ Wyrabianie nawyków związanych z prawidłową postawą ciała podczas nauki, zabawy i wypoczynku, ▪ Wpajanie zasad racjonalnego odżywiania się, ▪ Wdrażanie do korzystania z usług medycznych służących zachowaniu i przywróceniu zdrowia, ▪ Uczenie właściwego doboru ubioru do warunków atmosferycznych, ▪ Uczenie radzenia sobie z napięciem emocjonalnym, wygaszaniem agresji i negatywnych nawyków, ▪ Promowanie zdrowego odżywiania na zajęciach Akademii Kulinarnej, ▪ Wdrażanie do dbania o porządek w miejscu nauki i pracy. ▪ Organizowanie spotkań tematycznych z przedstawicielami: Policji, Straży Pożarnej, ▪ Udział w ogólnopolskiej akcji „Sprzątanie świata ”,
------------------------	---	--

	Wychowanek zna i rozumie proces dojrzewania płciowego.	▪ Wdrażanie do segregacji odpadów, zbiórka nakrętek, makulatury, zużytych baterii, ▪ Wdrażanie do bezpiecznego poruszania się na terenie Ośrodka , ▪ Kształtowanie umiejętności prawidłowego i bezpiecznego poruszania się po różnych drogach (znajomość znaków drogowych, bezpieczne zachowanie się w środkach transportu), ▪ Wdrażanie do bezpiecznego korzystania z urządzeń elektrycznych, ▪ Uczenie bezpiecznego posługiwania się prostymi narzędziami (nożyczki, młotek, narzędzia ogrodnicze itp.), ▪ Uczenie bezpiecznego zachowania się podczas zajęć ruchowych, ▪ Wyrabianie postawy właściwego zachowania w kontaktach ze zwierzętami , ▪ Dbanie o bezpieczeństwo swoje i innych podczas wycieczek. ▪ Kształtowanie świadomości własnej seksualności, ▪ Uczenie dostrzegania zmian zachodzących w organizmie w okresie dojrzewania u obu płci, ▪ Kształtowanie umiejętności stosowania środków higienicznych przeznaczonych do pielęgnacji części intymnych, ▪ Uświadamianie wychowankom prawa do nietykalności cielesnej,
--	---	--

	Wychowanek podejmuje zachowania prozdrowotne, w tym w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19 oraz chorób cywilizacyjnych.	▪ Kształtowanie umiejętności mówienia o emocjach związanych z uczuciem miłości, ▪ Rozwijanie świadomości własnego ciała. ▪ Podejmowanie zachowań prozdrowotnych, w tym w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19 oraz chorób cywilizacyjnych.
--	--	--

Rozdział VI

Struktura oddziaływań wychowawczych

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w SOSW,
- sprawuje opiekę nad uczniami i wychowankami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej placówki,
- inspirowanie nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów i wychowanków,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem specjalnym, pedagogiem, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,

- motywuje nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom i wychowankom przeżywającym trudności psychiczne,
- stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów i wychowanków,
- inspirowuje wszystkie grupy społeczności SOSW do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów i wychowanków w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału z zajęciach sportowych, kontaktu z przyrodą, a także kontaktu bezpośredniego uczniów i wychowanków ze sobą, z zachowaniem zasad sanitarnych,
- dokonuje analizy obciążeń nauczycieli, wychowawców i pedagogów czynnościami formalnymi (np. prowadzeniem dokumentacji uzupełniającej, sprawozdań), w miarę możliwości redukuje ich ilość, analizuje dotychczasowe procedury i regulaminy, aby odciążyć kadrę na rzecz tworzenia warunków do nawiązywania indywidualnych relacji z uczniami, klasami i grupami wychowawczymi (*patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*),
- czuwa nad wykorzystaniem lekcji wychowawczych i zajęć w grupach wychowawczych do budowania systemu wsparcia psychicznego uczniów i wychowanków – wg *Raportu Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”* rekomendowane są „zwykle rozmowy, zainteresowanie przeżyciami uczniów, proste zabawy integracyjne, wstępne rozpoznanie dotyczące liczby uczniów o bardzo złej kondycji psychicznej”,
- czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów i wychowanków,
- czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów szkoły – pedagoga, psychologa i innych specjalistów powinni aktywnie włączać się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów, wychowanków i rodziców, służyć doradztwem dla nauczycieli, wspierać ich w identyfikowaniu problemów uczniów/wychowanków i prowadzeniu z nimi zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- inicjuje utworzenie systemu wsparcia nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów/wychowanków z uwagi na to, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia epidemią, przemęcenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny (*patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*),
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

2. Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej SOSW i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów i wychowanków po okresie długotrwałej nauki zdalnej i izolacji od bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami,
- dostosowuje wymagania związane z realizacją podstawy programowej do zmniejszonej efektywności kształcenia wynikającej z osłabionej kondycji psychicznej uczniów oraz niższej efektywności zdalnego nauczania (*patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*),
- dokonuje wyboru programów profilaktycznych wspierających uczniów/wychowanków psychicznie i uczących umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami czasu epidemii oraz adaptacji do zmieniających się warunków nauki,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i uzależnieniami od technologii cyfrowych,
- uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, pedagogiem, psychologiem, innymi specjalistami w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w placówce osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia/wychowanka,
- reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów/wychowanków, w tym uzależnień od technologii cyfrowych,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i innymi negatywnymi skutkami epidemii COVID-19,
- udzielają uczniom/wychowankom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, skutków długotrwałej izolacji społecznej, ograniczeń i nieprzewidywalnych zmian związanych z epidemią COVID-19,
- wspierają uczniów/wychowanków – cudzoziemców w pokonywaniu trudności związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą oraz różnicami kulturowymi, w tym uczniów z Ukrainy w szczególności z powodu sytuacji kryzysowej, w jakiej się znaleźli,
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami/wychowankami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,

- wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia,

4. **Wychowawcy grup:**

- diagnozują sytuację wychowawczą w grupie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomaganie,
- rozpoznają potrzeby wychowanków w zakresie ochrony zdrowia psychicznego, w tym zagrożenia wynikające np. z długotrwałej izolacji społecznej w okresie epidemii COVID-19, z sytuacji kryzysowej wychowanków ukraińskich,
- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe wychowanków, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, a także nadużywaniem technologii cyfrowych,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla grup na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania tychże,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają wychowanków i ich rodziców z regulaminem SOSW i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami pracówki,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie wychowanków, zgodnie z obowiązującymi w placówce procedurami - uwzględniają trudności w ich funkcjonowaniu wynikające z długotrwałego trwania w stanie epidemii COVID-19,
- współpracują z innymi nauczycielami, rodzicami, , pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami/wychowankami o specjalnych potrzebach,
- wspierają wychowanków potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich wychowanków i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje wychowanków w grupie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

5. **Zespół wychowawców:**

- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, udzielania kar, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,

- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze, promuje metodę pozytywnego dyscyplinowania uczniów/wychowanków,
- promuje doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami/wychowankami przybyłymi z zagranicy, w szczególności z Ukrainy, adekwatnie do zaistniałych potrzeb,
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej placówki,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- inne, wynikające ze specyfiki potrzeb szkoły.

6. **Pedagog szkolny/psycholog:**

- diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów i wychowanków,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- zapewnia uczniom i wychowankom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów i wychowanków potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów i wychowanków,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela im pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- wpiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami i wychowankami w identyfikacji ich problemów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
- rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów i wychowanków,
- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów/wychowanków i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i wychowanków oraz prowadzeniu z nimi zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów w związku z tym, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia epidemią, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny (*patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku*

epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”),

- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

7. Rodzice:

- współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej SOSW,
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę oraz spotkaniach z wychowawcami grup wychowawczych w internacie,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci,
- współpracują z wychowawcą i innymi nauczycielami,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez wychowanków,
- Rada Rodziców – uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

8. Samorząd wychowanków:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego wychowanków SOSW, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej SOSW,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania systemu ochrony zdrowia psychicznego wychowanków,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska wychowanków,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor Ośrodka oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

Rozdział VII

Działania opiekuńczo-wychowawcze podejmowane na rzecz wychowanków z Ukrainy

W związku z obecną sytuacją wojenną na Ukrainie niepełnosprawni intelektualnie wychowankowie zza wschodniej granicy są obejmowani przez nasz Ośrodek działaniami edukacyjnym, całodobową opieką i wsparciem wychowawczym.

Z chwilą objęcia wychowanka z Ukrainy całodobową opieką w Ośrodku, kluczowe będzie jego wsparcie w następujących obszarach:

- ☐ Budowanie/odbudowywanie **poczucia bezpieczeństwa** w nowym (poza działaniami wojennymi) środowisku grupy wychowawczej, społeczności Ośrodka, społeczności lokalnej.
- ☐ **Integrowanie, budowanie relacji** z osobami z nowego najbliższego środowiska funkcjonowania – wychowawcy, wychowankowie, społeczność wewnątrzgrupowa, społeczność Ośrodka, społeczność lokalna.
- ☐ Udzielanie **dostosowanej do potrzeb pomocy** psychologicznej, pedagogicznej, materialnej i innej koniecznej.

Etapy adaptacji wychowanka z Ukrainy w społeczności Ośrodka, w grupie wychowawczej:

Włączenie uczniów pochodzących z Ukrainy do edukacji w polskiej placówce szkolno-wychowawczej jest wielopłaszczyznowym wyzwaniem dla wszystkich pracowników (tak pedagogicznych jak i niepedagogicznych). Poniżej wymienione są etapy i przykładowe działania podejmowane przez tych pracowników celem pozytywnej adaptacji wychowanka ukraińskiego w naszym Ośrodku.

Etap 1. Poznanie wychowanka i współpraca z jego rodziną:

- ☐ Przygotowanie do przyjęcia nowego wychowanka poprzez rozmowy z jego rodzicami - opiekunami dotyczący funkcjonowania wychowanka i jego rodziny w Ukrainie (przed rozpoczęciem wojny i w jej trakcie), ich potrzeb po przybyciu do Polski;

- ☐ Poszukiwanie możliwości porozumienia z rodzicami mimo barier językowych (np. używanie internetowych tłumaczy, poszukiwanie tłumacza języka ukraińsko-polskiego);
- ☐ Angażowanie rodziców w stały kontakt celem monitorowania funkcjonowania psychicznego, emocjonalnego wychowanka oraz celem poznania ukraińskich zwyczajów, tradycji możliwych do zaadaptowania na gruncie polskim;
- ☐ Kierowanie rodziców do odpowiednich instytucji wspierających uchodźców;
- ☐ Korzystanie przez wychowawców pracujących z ukraińskim wychowankiem z tematycznych szkoleń, warsztatów, samokształcenia.

Etap 2. Integracja wychowanka z Ukrainy z grupą wychowawczą, społecznością Ośrodka:

- ☐ Organizowanie lub udział wychowanków w spotkaniach, warsztatach, pokazach filmowych przybliżających życie naszych sąsiadów z Ukrainy;
- ☐ Angażowanie wychowanka z Ukrainy w jego ulubione formy aktywności – koła zainteresowań;
- ☐ Znajdowanie i budowanie pola wspólnej uwagi między wychowankami np. zainteresowania piłką nożną, układaniem puzzli, śpiewaniem znanych przebojów muzyki rozrywkowej, itd..
- ☐ Reagowanie na incydenty ksenofobiczne, związane z obrażaniem wychowanka innej narodowości;
- ☐ Wplatanie elementów kultury ukraińskiej w cykliczne uroczystości, festiwale, imprezy;
- ☐ Przekazywanie i dostosowywanie informacji o aktualnej sytuacji związanej z wydarzeniami w Ukrainie do potrzeb, możliwości poznawczych, percepcyjnych wychowanków;
- ☐ Budowanie poczucia bezpieczeństwa u ucznia z doświadczeniem wojny np. poprzez stworzenie stałej struktury dnia, powtarzalność aktywności, wyciszanie mocnych bodźców dźwiękowych i świetlnych, stosowanie metod relaksacyjnych dostosowanych do wieku i potrzeb;
- ☐ Organizowanie, angażowanie wychowanka z Ukrainy i innych wychowanków w akcje pomocowe dla obywateli Ukrainy, a także innych osób wymagających pomocy;

- ☐ Wzmacnianie prób werbalnego i niewerbalnego komunikowania się wychowanków polskich i ukraińskich np. pojedyncze słowa, umowne znaki/gesty.

Etap 3. Wychowawcy podkreślają mocne strony wychowanka pochodzenia ukraińskiego celem budowania jego pozytywnego wizerunku w grupie i w Ośrodku:

- ☐ Obserwowanie wychowanka pod kątem jego mocnych stron i stwarzanie sytuacji umożliwiających ich prezentację;
- ☐ Wizualizowanie przekazywanych treści i stosowanie polimodalnych metod nauczania (np. filmy z możliwością tłumaczenia na język ukraiński, grafiki, rysunki, schematy, zapisywanie słów-kluczy, wyświetlanie filmów z napisami) celem motywowania wychowanka do wysiłku, wyciągania go z poczucia bezradności, niezrozumienia;
- ☐ Przekazywanie pozytywnych komunikatów o wychowanku do jego rodziców np. o drobnych osiągnięciach, podkreślanie dodatnich cech charakteru.

Rozdział VIII

Harmonogram – sposób realizacji w roku szkolnym 2024/2025 – Załącznik nr 1B

W tym roku szkolnym w związku z zaleceniami Małopolskiego Kuratorium Oświaty główny nacisk będzie położony na edukację prozdrowotną w szkole a zwłaszcza: kształtowanie zachowań służących zdrowiu, rozwijanie sprawności fizycznej i nawyku aktywności ruchowej oraz nauce udzielania pierwszej pomocy. Zalecenia te zostały ujęte w aktualnym harmonogramie i będą realizowane w SOSW.

Dział	Zadania i formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin	Uwagi
I. Edukacja, wychowanie i profilaktyka	25. Systematycznie zapoznawać uczniów i rodziców ze Statutem SOSW oraz na bieżąco aktualizować dostosowując do zmian w prawie oświatowym.	Dyrektor Rada Pedagogiczna	Na bieżąco	
	26. Diagnozować wybrane obszary działalności szkoły w ramach realizacji planu nadzoru pedagogicznego.	Dyrektor Wicedyrektor Komisje przedmiotowe Zespoły badawcze	Cały rok	
	27. Ścisłe przestrzegać zasad wynikających z ustawy o ramowych planach nauczania. Zaplanowane zajęcia obowiązkowe rzetelnie realizować.	Nauczyciele		
	28. Opracować IPET dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym oraz dla dzieci objętych WWRD i IPRW dla dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim.	Nauczyciele	15 IX 2024 (dla nowo przyjętych uczniów do 29 IX 2024)	
	29. Opracować plany pracy dydaktyczno – wychowawczej z poszczególnych przedmiotów i zajęć w oparciu o podstawę programową.	Nauczyciele	8 IX 2024	
	30. Kontynuować pracę z nauczycielami, uczniami i rodzicami dotyczącą oddziaływań wychowawczych i terapeutyczno- rewalidacyjnych.	Nauczyciele	Cały rok	

31. Na podstawie analizy dokumentacji szkolnej, psychologicznej i lekarskiej dokonać kwalifikacji uczniów do poszczególnych zajęć rewalidacyjnych. Opracować plany rewalidacji indywidualnej uwzględniające różnorodne zaburzenia uczniów i formy oddziaływań terapeutycznych, wdrożyć IPET i IPRW w ramach pomocy psychologiczno - pedagogicznej.	Dyrektor Wychowawcy Nauczyciele Rewalidatorzy	IX 2024	
32. Zapoznać uczniów i rodziców ze szczegółowymi zasadami wewnątrzszkolnego oceniania uczniów, wymaganiami edukacyjnymi niezbędnymi do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych oraz ocenianiem zachowania.	Nauczyciele Wychowawcy klas	IX 2024	
33. Kontynuować działania w zakresie przystosowania bazy do potrzeb kształcenia uczniów oraz doposażenia w niezbędne środki dydaktyczne (podręczniki, poradniki, programy i inne pomoce dydaktyczne).	Nauczyciele Biblioteka	Cały rok	
34. Organizować wycieczki przedmiotowe, programowe, krajoznawczo – turystyczne oraz brać udział w imprezach proponowanych przez środowisko lokalne.	Wychowawcy	Cały rok	
35. Włączyć się w działanie na rzecz promocji zdrowego stylu życia „Moja Zdrowa Szkoła”	Nauczyciele Pedagog	Na bieżąco	
36. Nawiązać współpracę ze środowiskiem lokalnym, instytucjami pozarządowymi poprzez aktywny udział w imprezach.	Wychowawcy klas Nauczyciele	Cały rok	
37. Organizować okazjonalne spotkania klasowe w celu integracji klasy, wyrabiania nawyków kulturalnego zachowania się w różnych sytuacjach.	Wychowawcy klas Rada Rodziców	Cały rok	
38. Propagować działalność szkoły w różnych formach (informator, strona www, profil facebook’owy kontakty ze środowiskiem lokalnym i medycznym, poradniami, rodzicami, szkołami, giełda oświatowa, kontynuacja działania Specjalistycznego Punktu Konsultacyjnego).	Dyrektor Wicedyrektor Wszyscy pracownicy szkoły	Cały rok	
39. Kontynuować współpracę z rodzicami w zakresie: - organizacji procesu edukacji,	Dyrektor Wicedyrektor	Cały rok	

- tworzenia i opiniowania prawa szkolnego, oraz bieżącego aktualizowania, - realizacji założeń programowych kalendarza imprez i uroczystości szkolnych, - organizacji pomocy psychologiczno - pedagogicznej, profilaktyki, uspołecznienia, - bieżącej informacji o realizowanych przez szkołę programach i przedsięwzięciach, w tym zadaniach profilaktycznych.			
40. Organizować pedagogizację rodziców przy okazji zebrań w celu kształtowania i rozwijania świadomości opiekuńczo – wychowawczej w postępowaniu rodziców z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych.	Dyrektor Wicedyrektor Wychow. klas Nauczyciele Pedagog Psycholog	Cały rok	
41. Propagować Wczesne Wspomaganie Rozwoju Dzieci poprzez bezpłatny specjalistyczny punkt konsultacyjno-informacyjny dla dzieci i rodziców.	Dyrektor Wicedyrektor Nauczyciele WWRD Psycholog	Cały rok	
42. Diagnozować i omawiać stan funkcjonowania i terapii, oraz potrzeby dzieci objętych WWRD podczas cotygodniowych zespołów.	Dyrektor Wicedyrektor Nauczyciele WWRD Psycholog	Cały rok	
43. Propagować działalność szkoły poprzez uaktualnianie ważnych informacji na działającej stronie internetowej.	Wszyscy nauczyciele	Cały rok	
44. Propagować działalność szkoły poprzez uaktualnianie ważnych informacji na Facebook-u i Instangramie.	Wszyscy nauczyciele	Cały rok	
45. Kontynuować wsparcie dla rodziców i uczniów naszego Ośrodka poprzez działalność statutową działającego Stowarzyszenia „Tęcza”.	Nauczyciele Zarząd Stowarzyszenia Tęcza	Cały rok	
46. Opracować plany pracy opiekuńczo-wychowawczej dostosowanej do potrzeb i możliwości wychowanków SOSW	Dyrektor Wychowawcy SOSW	8 IX 2024	

	47. Wspomagać i wspierać naturalny rozwój wychowanków z niepełnosprawnością intelektualną w zgodzie z jego indywidualnymi potrzebami i możliwościami psychofizycznymi (rozpoznawanie i rozwijanie indywidualnych potencjałów, możliwości, mocnych stron celem przygotowania do samodzielnego życia)	Dyrektor Wychowawcy SOSW	Cały rok	
	48. Zapobiegać, przeciwdziałać zachowaniom ryzykownym poprzez: diagnozowanie zagrożeń, wyposażenie wychowanków w wiedzę i umiejętności, pomaganiu w radzeniu sobie z tymi zagrożeniami, promowaniu zdrowego trybu życia, ochrona przed bezpośrednimi i pośrednimi niebezpieczeństwami.	Wychowawcy SOSW	Cały rok	

II. Praca Rad y Ped ago gicz nej, dok szta lcan ie	5. Organizować zebrania RP w celu zapewnienia spójnego systemu pracy dydaktyczno – wychowawczo, opiekuńczej i profilaktycznej mające na celu: h) wypracowywanie i doskonalenie założeń programowych wspomagających jakościowy rozwój szkoły, i) informowanie o realizacji zadań statutowych, j) zatwierdzanie lub opiniowanie statutowej działalności szkoły, k) zapoznavanie z obowiązującym prawem oświatowym oraz aktualizowanie i opiniowanie prawa wewnątrzszkolnego, l) rozwiązywanie bieżących problemów placówki, m) wewnętrzne doskonalenie nauczycieli, n) ocenianie całorocznej pracy.	Dyrektor Wicedyrektor	Cały rok	
	6. Organizować doszkalcenia RP w ramach WDN i szkoleń zewnętrznych. Tematyka szkoleń RP zgodna z aktualnymi wytycznymi z MEN i Kuratorium Oświaty.	Dyrektor Wicedyrektor	I i II półrocze	

	7. Organizowanie szkoleń wzbogacających warsztat pracy i poszerzających kompetencje zawodowe nauczycieli SOSW poprzez Zespoły Samokształceniowe: SP 5 „L” SP 5 „U” SP 5 zaj. rew.-wych. WWRD INTERNAT Psycholodzy	Dyrektor Wicedyrektor Przewodnicząc Zespołów Samokształce- ni owych Psycholodzy	Cały rok	
	8. Umożliwić udział w formach doksztalcania zainteresowanym nauczycielom.	Dyrektor	wg potrzeb	

**SZCZEGÓŁOWY HARMONOGRAM PRACY SOSW (INTERNAT)
W ROKU SZKOLNYM 2024/25**

III. Kale ndar z impr ez i uroc zyst ości	Zadania i formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin	Uwagi
	1. Rozpoczęcie roku szkolnego 2024/25	Dyrektor Wicedyrektorzy Nauczyciele	02 IX 2024	
	2. „Bezpieczna droga do szkoły” – spotkanie z przedstawicielami Policji	Nauczyciele	IX 2024	
	3. „Święto Pieczonego Ziemniaka - gry i zabawy z ziemniakiem w roli głównej” , powitanie nowych wychowanków Internat	Nauczyciele	IX 2024	
	4. „Przebojowa jesień” – dyskoteka z konkursami - Internat	Nauczyciele	X 2024	
	5. Mistrz SOSW – turniej warcabowy	Nauczyciele	X 2024	
	6. VII Rodzinny Turniej Szachowy dla nauczycieli i ich rodzin	Nauczyciele	XI 2024	
	7. „Andrzejkowy wieczór wróżb i czarów” – Internat	Nauczyciele	XI 2024	

8. Szlachetna Paczka Internat	Nauczyciele	XI/XII 2024	
9. XIII Integracyjny Turniej Warcabowy	Nauczyciele	XII 2024 /I 2025	
10. Spotkanie ze św. Mikołajem	Nauczyciele	XII 2024	
11. Wigilijne spotkanie	Nauczyciele	XII 2024	
12. Jasełka (przedstawienie bożonarodzeniowe dla uczniów, rodziców, przedszkolaków)	Nauczyciele	I 2025	
13. XII Koncert Kolęd	Nauczyciele	I 2025	
14. „Zima – karnawałowy to czas” – karnawałowa dyskoteka z tematycznymi zabawami – Internat	Nauczyciele	I/II 2025	
15. Zabawa Walentynkowa i Poczta Serduszkowa – Internat	Nauczyciele	II 2025	
16. „W wiosennym nastroju” taneczna zabawa z konkursami - Internat	Nauczyciele	III/IV 2025	
17. Festiwal Piosenki	Nauczyciele	V 2025	
18. Wiosenne spotkanie przy ognisku	Nauczyciele	V/VI 2025	
19. „Bezpiecznie na wakacjach” spotkanie z przedstawicielami Komendy Miejskiej Policji - Internat	Nauczyciele	VI 2025	
20. „Lato, lato czeka!!!” – witamy wakacje – zabawy sprawnościowo-ruchowe w plenerze -Internat	Nauczyciele	VI 2025	
21. Pożegnanie roku szkolnego 2024/2025 oraz wychowanków kończących edukację	Nauczyciele	VI 2025	
22. Zakończenie roku szkolnego	Dyrektor Wicedyrektorzy Nauczyciele	VI 2025	

Ponadto w SOSW działają różnorodne koła zainteresowań, które dają wychowankom możliwość rozwoju swoich zainteresowań. Są to: Samorząd Wychowanków, Liga Ochrony Przyrody, Koło sportowe „Gol”, Teatrzyk „Nasza scena”, Koło plastyczne „Kredka”, Koło orgiami, Koło graficzno-plastyczne, Koło czytelnicze, Koło haftu i szycia, Mała pracownia ceramiczna, Koło warcabowo – szachowe, „Zdrowo i kolorowo” – koło kulinarne oraz akcja „Podaj pomocną łapę – pyszna i ciepła paka dla zwierzaka”.

Rozdział IX

Ewaluacja programu

Program wychowawczo-profilaktyczny poddawany jest ewaluacji i weryfikowany według potrzeb – ma charakter otwarty. Celem ewaluacji jest określenie stopnia skuteczności programu i działań wynikających z jego realizacji.

Ewaluacja programu wychowawczo – profilaktycznego dokonywana będzie poprzez :

- obserwację zachowań wychowanków w różnych sytuacjach,
- zbiór informacji o zachowaniu wychowanków formułowanych po pierwszym i drugim półroczu,
- rozmowy z rodzicami,
- rozmowy z wychowankami,
- zbieranie informacji od innych nauczycieli podczas indywidualnych rozmów oraz spotkań zespołów wychowawczych,
- analizowanie dokumentów (np. planów pracy grup i kół zainteresowań, dzienników).

Zebrane informacje pozwolą na doskonalenie działań wychowawczych i profilaktycznych Ośrodka. Uzyskane wyniki, wnioski i spostrzeżenia z badań ewaluacyjnych wykorzystane zostaną do modyfikacji Programu. Zmiany dokonywane będą w miarę potrzeb.

Rozdział X

Profilaktyka

Profilaktyka wraz z działalnością wychowawczą, edukacyjną, informacyjną „obejmuje działania uprzedzające mające na celu przeciwdziałanie pojawieniu się zachowań związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez wychowanków, charakteryzujących się nieprzestrzeganiem przyjętych dla danego wieku zwyczajowych norm, wymagań, niosących ryzyko negatywnych konsekwencji dla zdrowia fizycznego i psychicznego wychowanka oraz jego otoczenia społecznego.”¹

W Ośrodku realizowane są działania profilaktyczne obejmujące:

- profilaktykę uniwersalną – wspierającą wszystkich wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia, ograniczającą jednocześnie zachowania ryzykowne związane z używaniem środków i substancji niedozwolonych,
- profilaktykę selektywną – wspierającą wychowanków narażonych na rozwój zachowań ryzykownych, ze względu na sytuację środowiskową lub wewnętrzne uwarunkowania biologiczne,
- profilaktykę wskazującą – wspierającą wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji niedozwolonych oraz występowanie innych zachowań ryzykownych.

Działania profilaktyczne w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym przenikają się z działaniami o charakterze wychowawczymi i obejmują w szczególności:

- realizowanie wśród wychowanków oraz ich rodziców, opiekunów programów profilaktycznych i programów z zakresu promocji zdrowia z wykorzystaniem aktywnych metod pracy,
- przygotowanie oferty zajęć rozwijających uzdolnienia, zainteresowania będących alternatywną formą spędzania czasu wolnego, zaspokajającą ważne potrzeby np. podniesienia oceny własnej, odniesienia sukcesu, przynależności i satysfakcji,

¹ Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015 w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach system oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej, profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii

- kształtowanie i wzmacnianie wśród wychowanków norm przeciwnych używaniu środków i substancji niedozwolonych oraz zachowaniom ryzykownym,
- doskonalenie zawodowe wychowawców w zakresie szkolnej interwencji profilaktycznej,
- włączenie, w uzasadnionych przypadkach, do IPET-u działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków i substancji niedozwolonych oraz zachowaniom ryzykownym.

W działalność profilaktycznej realizowanej na terenie Ośrodka będą uczestniczyć w zależności od potrzeb, możliwości: rodzice/opiekunowie wychowanków, specjaliści, przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego, przedstawiciele poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym poradni specjalistycznych, placówek doskonalenia zawodowego nauczycieli, podmiotów realizujących świadczenia zdrowotne z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień, wojewódzkich i powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych, Policji, itd.

Rozdział XI

Standardy Ochrony Małoletnich

Wdrażanie Standardów Ochrony Małoletnich i postępowanie adekwatnie do sytuacji.

Dyrektor Ośrodka

Rada Rodziców